מוט הפלדה

ארמניה

בבית קטן בקצה היער חיה אישה זקנה. מאחורי ביתה הייתה גינה קטנה בה היא גידלה מיני ירקות, ואחרי הגינה שדה, עליו רעו שתיים או שלוש פרות. השכנים שגם זה לא היה להם קנאו בעושרה. כל עוד הייתה חזקה כדי לעבוד בגינתה היא לא הרגישה בבדידות. אך כאשר חלתה והמחלה החלישה אותה מאוד, התחילה להתגעגע למישהו שאיתו היא יכולה לשוחח.
בדיוק אז שמעה שרועה ואישתו, שחיו מצד שני של שדותיה, מתו פתאום והשאירו אחריהם ילד שלא היה לו איש בעולם.
"זה בדיוק מה שנחוץ לי" חשבה. היא שלחה מישהו להביא את הילד אליה ואימצה אותו. הילד היה בן שתים-עשרה והרגיש שנפל בחלקו מזל גדול, כי אמו החדשה התייחסה אליו כמו אמו הטבעית. אך תוך זמן קצר התחבר הנער לנערים רעים, שתעלוליהם גרמו צרות לכל אנשי האזור, והיא התחילה כבר להצטער על אימוץ הנער. הדברים נמשכו כך והנער נעשה לגבר צעיר.
"אולי אילו התחתן, היה מתיישב ועוזב את החבורה" חשבה והתחילה להתעניין אצל שכניה על נערה המתאימה לגילו.
בסוף נמצאה בחורה כזו, טובה, חרוצה וגם יפה. הצעיר לא התנגד והתחתן עם הבחורה והם המשיכו לגור בבית יחד עם הזקנה. אך שום דבר לא השתנה בהתנהגותו של הצעיר. ימים שלמים הוא בילה עם חבריו הישנים ואם אישתו התלוננה כאשר חזר הביתה הוא הרביץ לה עם מקלו.
כאשר אחרי שנה נולד להם ילד, אבא הפרא הרביץ גם לו.

בסוף נגמרה סבלנותה של הזקנה. היא ראתה שאין כל סיכוי לשנות את דרכיו של הצעיר ויום אחד אמרה לו "האם אתה לעולם מתכוון להתנהג כך? תתרחק מהחברים הרעים שלך, עבוד בשביל אישתך וילדך ומעל הכל הפסק להרביץ להם. אם לאו, אהפוך אותך לחמור וישימו עליך משאות כבדים ואנשים ירכבו עליך, יאכילו אותך קש, ידקרו אותך במקל ובסוף תדע גם אתה איך זה להיות מוכה."
אך אם היא חשבה שדבריה ישפיעו עליו, טעתה מאוד. הצעיר רק כעס וצעק בגסות "שתקי! אם לא תפסיקי לאיים ארביץ גם לך!"
"כך אתה חושב?" ענתה בכעס ובמהירות תפסה מוט פלדה שעמד בפינה ושמה אותו על כתפיו.
מיד צמחו לו אוזניים ארוכות, פניו נעשו ארוכים יותר, ידיו הפכו לרגליים וגופו התכסה בפרווה אפורה. ואמנם הוא היה לחמור, ונוסף לכך גם מכוער מאוד.
"לך מהבית!" צוותה עליו הזקנה. והוא ברגלים רועדות יצא החוצה. הוא עמד על שביל ולא ידע מה יעשה.
בדיוק אז עבר שם אדם. "הי!" קרא "בדיוק מה שנחוץ לי. נראה שאין לך בעלים, אז בוא איתי. אמצא לך עבודה." הוא תפס אותו באוזנו והוביל למשקו.
שבע שנים הוא עבד קשה, בדיוק כפי שאמרה הזקנה. אך במקום לזכור שהוא בעצמו אשם בכך, ולהצטער על התנהגותו הרעה, הוא נעשה קשוח יותר ומריר יותר.
בתום שבע שנים נשחק עור החמור והוא נעשה שוב אדם, ויום אחד חזר לביתו. בנו פתח את הדלת וכשראה אותו רץ פנימה וקראה "סבתא, סבתא! בנך חזר!"
"חשבתי שיחזור" אמרה הזקנה כשהיא ממשיכה לטוות "חיינו די טוב גם בלעדיו. אבל אם כבר בא, תנו לו להיכנס."

והוא אמנם נכנס לביתו, אך בניגוד למה שצפתה הזקנה, התנהג יותר גרוע מאשר קודם. כמה שבועות היא נתנה לו לעשות מה שרק רצה אך בסוף אמרה "הניסיון שלך לא לימד אותך כלום! אך תזהר, כי אהפוך אותך לזאב, ותהיה לטרף של כלבים ושל בני אדם!"
"את מדברת יותר מדי. עוד מעט ואשבור את ראשך!" היה הדבר היחידי שענה הבחור. אילו הסתכל על פניה, אולי היה נזהר, אך הוא עסוק היה במקטרת שלו ולא שם לב. כעבור רגע מוט הפלדה נגע בכתפו וזאב גדול פרץ מהבית. הו! כמה שהכלבים נבחו ואיך צעקו כל השכנים כאשר רדפו אחריו. שבע שנים הוא חי נרדף, לעתים בקור עז וכמעט תמיד רעב, וחסר מנוחה ושינה.
אחרי שבע שנים ירד ממנו עור הזאב והוא שוב הופיע לפני ביתו. אך שבע השנים האלה לא לימדו אותו יותר מאשר שבע הקודמות. הוא התנהג בגסות והרביץ לאישתו ולבנו כל כך חזק שהם קראו לזקנה שתבוא לעזרתם.
והיא באה, עם מוט הפלדה שלה וכעבור רגע עורב גדול התעופף בחדר וקרא "קרררה, קרררה!"
החלון היה פתוח והוא עף החוצה שם פגש את חבורת חבריו הרעים. הוא הצליח להסביר להם מה קרה לו והם אמרו "אנו ננקום אותך". הם לקחו חבל והתכוונו לחנוק את הזקנה, אך היא הייתה מוכנה כבר לקראתם. מכה אחת של מוט הפלדה שלה וכל החבורה הפכה ללהקת עורבים. והפעם נוצותיהם לא ירדו מהם לעולם.